

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC NÔNG LÂM

LÊ THỊ THU PHƯƠNG

**NGHIÊN CỨU MỘT SỐ ĐẶC ĐIỂM DỊCH TỄ
BỆNH VE TRÊN CHÓ NUÔI TẠI QUẬN TÂY HỒ,
THÀNH PHỐ HÀ NỘI VÀ BIỆN PHÁP PHÒNG, TRỊ**

LUẬN VĂN THẠC SĨ THÚ Y

Thái Nguyên - 2019

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC NÔNG LÂM

LÊ THỊ THU PHƯƠNG

**NGHIÊN CỨU MỘT SỐ ĐẶC ĐIỂM DỊCH TỄ
BỆNH VE TRÊN CHÓ NUÔI TẠI QUẬN TÂY HỒ,
THÀNH PHỐ HÀ NỘI VÀ BIỆN PHÁP PHÒNG, TRỊ**

Ngành: THÚ Y

Mã số ngành: 8.64.01.01

LUẬN VĂN THẠC SỸ THÚ Y

Người hướng dẫn khoa học: PGS. TS. NGUYỄN THỊ NGÂN

Thái Nguyên - 2019

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan rằng:

- Các kết quả nghiên cứu trong luận văn là trung thực, khách quan và chưa được sử dụng để bảo vệ bất cứ một học vị nào.

- Mọi sự giúp đỡ trong quá trình thực hiện nghiên cứu và viết luận văn đã được cảm ơn. Tất cả các thông tin trích dẫn trong luận văn đã được ghi rõ nguồn gốc.

Thái Nguyên, tháng 12 năm 2019

TÁC GIẢ

Lê Thị Thu Phương

LỜI CẢM ƠN

Trong thời gian thực tập và thực hiện Luận văn này, tôi đã nhận được sự quan tâm, chỉ bảo, hướng dẫn, giúp đỡ tận tình của các thầy cô giáo, đồng nghiệp, bạn bè và sự động viên khích lệ của gia đình. Nhân dịp này, tôi xin được bày tỏ lòng biết ơn sâu sắc tới:

Ban Giám hiệu, Phòng Đào tạo, Ban chủ nhiệm khoa và các thầy cô giáo Khoa Chăn nuôi Thú y, Trường Đại học Nông Lâm - Đại học Thái Nguyên đã tạo điều kiện và giúp đỡ tôi trong suốt quá trình học tập.

Cô giáo **PGS. TS. Nguyễn Thị Ngân** đã trực tiếp hướng dẫn, chỉ bảo tôi hết sức tận tình trong suốt quá trình nghiên cứu và hoàn thành Luận văn.

Xin trân trọng cảm ơn các hộ chăn nuôi chó tại quận Tây Hồ, thành phố Hà Nội đã tạo điều kiện thuận lợi cho tôi trong quá trình điều tra và thu thập mẫu để thực hiện đề tài.

Cuối cùng, tôi xin bày tỏ lòng biết ơn sâu sắc về sự ủng hộ, động viên, giúp đỡ của gia đình, bạn bè và đồng nghiệp trong suốt thời gian học tập, nghiên cứu và hoàn thành luận văn này.

Thái Nguyên, tháng 12 năm 2019

TÁC GIẢ

Lê Thị Thu Phương

DANH MỤC CÁC KÝ HIỆU VIẾT TẮT

Chữ viết tắt	Chữ viết đầy đủ
%	Phần trăm
Cs	Cộng sự
g/l	Gam/lít
fl	Femtolit
pg	Picogam
<i>R. sanguineus</i>	<i>Rhipicephalus sanguineus</i>
TB	Trung bình

DANH MỤC BẢNG BIỂU

Bảng 3.1. Tỷ lệ và cường độ nhiễm ve ở chó tại một số phường của quận Tây Hồ	28
Bảng 3.2. Tỷ lệ và cường độ nhiễm ve ở chó theo tuổi	31
Bảng 3.3. Tỷ lệ và cường độ nhiễm ve theo tính biệt chó	34
Bảng 3.4. Tỷ lệ và cường độ nhiễm ve theo loại chó	37
Bảng 3.5. Tỷ lệ và cường độ nhiễm ve ở chó theo mùa vụ	40
Bảng 3.6. Tỷ lệ và những biểu hiện lâm sàng chủ yếu ở chó bị ve ký sinh	43
Bảng 3.7. Sự thay đổi một số chỉ tiêu huyết học của chó khỏe và chó bị ve chó ký sinh	45
Bảng 3.8. Công thức bạch cầu của chó khỏe và chó bị ve ký sinh	46
Bảng 3.9. Hiệu lực của thuốc Bravecto trong điều trị ve cho chó đọt 1	49
Bảng 3.10. Hiệu lực của vòng Fleadom trong điều trị ve cho chó đọt 1	50
Bảng 3.11. Hiệu lực của thuốc Hantox Spray trong điều trị ve cho chó đọt 1	51
Bảng 3.12. Hiệu lực của thuốc Bravecto trong điều trị ve cho chó đọt 2 tại các phường nghiên cứu	52
Bảng 3.13. Hiệu lực của vòng Fleadom trong điều trị ve cho chó đọt 2 tại các phường nghiên cứu	53
Bảng 3.14. Hiệu lực của thuốc Hantox Spray trong điều trị ve cho chó đọt 2 tại các phường nghiên cứu	54
Bảng 3.15. So sánh chi phí điều trị ve cho chó bệnh	55

DANH MỤC HÌNH, ĐỒ THỊ

Hình 3.1.	Biểu đồ về tỷ lệ nhiễm ve ở chó nuôi tại một số phường trên địa bàn quận Tây Hồ, thành phố Hà Nội	29
Hình 3.2.	Biểu đồ về tỷ lệ nhiễm ve ở chó theo lứa tuổi	32
Hình 3.3.	Biểu đồ về tỷ lệ nhiễm ve ở chó theo tính biệt tại 4 phường nghiên cứu ...	35
Hình 3.4.	Biểu đồ về tỷ lệ nhiễm ve theo loại chó nuôi tại một số phường trên địa bàn quận Tây Hồ, thành phố Hà Nội	39
Hình 3.5.	Biểu đồ về tỷ lệ nhiễm ve ở chó theo mùa vụ	41
Hình 3.6.	Biểu đồ sự thay đổi công thức bạch cầu của chó bị ve ký sinh so với chó khỏe	48

MỤC LỤC

MỞ ĐẦU	1
1. Tính cấp thiết của đề tài	1
2. Mục tiêu đề tài	2
3. Ý nghĩa của đề tài	2
3.1. Ý nghĩa khoa học của đề tài	2
3.2. Ý nghĩa thực tiễn của đề tài	2
Chương 1 TỔNG QUAN NGHIÊN CỨU	3
1.1. Cơ sở khoa học của vấn đề nghiên cứu	3
1.1.1. Một số đặc điểm sinh học của chó	3
1.1.2. Một số đặc điểm sinh học của chó	3
1.1.3. Hiểu biết về ve ký sinh ở chó	4
1.1.4. Hiểu biết về bệnh ve ở chó	10
1.2. Tổng quan kết quả nghiên cứu trên thế giới	18
1.3. Tổng quan kết quả nghiên cứu ở Việt Nam	21
Chương 2 ĐỐI TƯỢNG, PHẠM VI, NỘI DUNG VÀ PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU	23
2.1. Đối tượng, phạm vi	23
2.1.1. Đối tượng	23
2.1.2. Phạm vi	23
2.2. Nội dung nghiên cứu	23
2.2.1. Nghiên cứu đặc điểm dịch tễ bệnh ve trên chó nuôi tại quận Tây Hồ - Thành phố Hà Nội	23
2.2.2. Nghiên cứu về lâm sàng bệnh ve ở chó	24
2.2.3. Nghiên cứu biện pháp phòng, trị ve cho chó	24
2.3. Phương pháp nghiên cứu	24
2.3.1. Phương pháp thu thập mẫu	24
2.3.2. Phương pháp xác định tỷ lệ và cường độ nhiễm ve	25
2.3.3. Quy định một số yếu tố liên quan đến các chỉ tiêu nghiên cứu dịch tễ bệnh ve ở chó	25
2.3.4. Phương pháp theo dõi các biểu hiện lâm sàng chủ yếu của chó bị ve ký sinh.....	25
2.3.5. Phương pháp xác định sự thay đổi một số chỉ số máu của chó bị ve ký sinh	25
2.3.6. Chuẩn bị động vật thí nghiệm	26

2.3.7. Phương pháp nghiên cứu từng nội dung	26
2.3.8. Phương pháp xử lý số liệu	27
Chương 3 KẾT QUẢ NGHIÊN CỨU VÀ THẢO LUẬN	28
3.1. Nghiên cứu đặc điểm dịch tễ bệnh ve trên chó nuôi tại quận Tây Hồ - Thành phố Hà Nội	28
3.1.1. Tỷ lệ và cường độ nhiễm ve ở chó tại một số phường của quận Tây Hồ - Thành phố Hà Nội	28
3.1.2. Tỷ lệ và cường độ nhiễm ve ở chó theo tuổi	30
3.1.3. Tỷ lệ và cường độ nhiễm ve ở chó theo tính biệt	33
3.1.4. Tỷ lệ và cường độ nhiễm ve theo loại chó	36
3.1.5. Tỷ lệ và cường độ nhiễm ve ở chó theo mùa vụ	39
3.2. Nghiên cứu về lâm sàng bệnh ve ở chó	42
3.2.1. Những biểu hiện lâm sàng chủ yếu ở chó bị ve ký sinh	42
3.2.2. Sự thay đổi một số chỉ số máu của chó bị ve ký sinh	44
3.2.3. Công thức bạch cầu của chó khỏe và chó bị ve ký sinh	46
3.3. Nghiên cứu biện pháp phòng, trị ve cho chó	49
3.3.1. Xác định hiệu lực của các loại thuốc trị ve cho chó đợt 1 tại phường Phú Thượng	49
3.3.2. Xác định hiệu lực của thuốc trị ve cho chó đợt 2 tại một số phường của quận Tây Hồ	52
3.3.3. So sánh chi phí khi sử dụng 3 loại thuốc điều trị ve cho chó	55
3.3.4. Đề xuất biện pháp phòng bệnh ve cho chó	56
KẾT LUẬN VÀ ĐỀ NGHỊ	58
1. Kết luận	58
1.1. Một số đặc điểm dịch tễ bệnh ve trên chó	58
1.2. Triệu chứng lâm sàng và sự thay đổi chỉ tiêu sinh lý máu của chó bị ve ký sinh	58
1.3. Biện pháp phòng, trị ve cho chó	58
2. Đề nghị	59
TÀI LIỆU THAM KHẢO	60

MỞ ĐẦU

1. Tính cấp thiết của đề tài

Từ xa xưa, chó là loài động vật rất gần gũi và thân thiết đối với con người. Từ một loài động vật hoang dã, được thuần hóa để giúp ích cho con người như săn bắt thú hoang, giữ nhà. Ngày nay, nhờ vào tính trung thành mà nó đã trở thành bạn thân thiết đối với con người. Chính vì vậy, chúng đã được thuần hóa, nhân giống tạo ra nhiều chủng loại giống đa dạng. Hiện nay, tại những thành phố lớn như Hà Nội, TP. Hồ Chí Minh và nhiều tỉnh thành khác, chó được nuôi ngày càng nhiều, được yêu thương, chiều chuộng và chăm sóc kỹ lưỡng hơn trước rất nhiều. Chó được nuôi nhiều đồng nghĩa với tình trạng dịch bệnh xảy ra trên chó ngày càng nhiều hơn. Bệnh dịch không những gây thiệt hại cho chó mà còn ảnh hưởng tới sức khoẻ con người. Ngoài những bệnh truyền nhiễm nguy hiểm gây thiệt hại cho chó như bệnh Đại, bệnh Care, bệnh Xoắn khuẩn, bệnh do Parvovirus... bệnh do ký sinh trùng cũng gây nhiều thiệt hại cho chó, đặc điểm khí hậu nóng ẩm ở nước ta tạo điều kiện thuận lợi cho các loại mầm bệnh ký sinh trùng tồn tại và phát triển. Bệnh ve ở chó là một trong những bệnh ngoại ký sinh trùng phổ biến, không những gây tổn thương thực thể tổ chức da, mà còn làm giảm sức đề kháng, giảm khả năng sinh trưởng và phát triển của chó. Latrofa M. S. và cs. (2014) cho biết, các loài ve đóng vai trò là vật môi giới truyền một số bệnh truyền nhiễm nguy hiểm ở chó như: *Anaplasma platys*, *Cercopithifilaria* spp., *Ehrlichia canis*, *Hepatozoon canis* và *Rhipicephalus sanguineus*. Chính vì vậy, ve ký sinh là nhân tố trung gian nguy hiểm truyền bệnh cho gia súc, gia cầm, từ đó truyền bệnh sang người. Công tác phòng trị ve rất phức tạp bởi chu kỳ phát triển của ký sinh trùng này có sự thay đổi liên tục giữa môi trường và ký chủ, ngoài ra ve còn có khả năng tồn tại rất lâu ngoài môi trường tự nhiên.

Hiện nay, trên thị trường thuốc thú y có khá nhiều các loại hóa dược đang lưu hành như: Biovermectin, Kill - Lice, Ivermectin, Fronline, Lindane, Coumaphos, Amitraz, SG.Sivermectin 0,25%, Pimetylpyrolan, Demetyl, Sevin, Bravecto, Fleadom, Hantox Spray... các hóa dược nói trên có hiệu lực điều trị cao đối với bệnh ve ở chó.